

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK
ÁLLAMI FELÜGYELETE

A pénzügyi tranzakciós illeték bevezetésével kapcsolatos vizsgálatok főbb tapasztalatai

**Előadó: dr. Hodosi Gábor
vezető felügyelő
Fogyasztóvédelmi vizsgálatok főosztálya**

Budapest, 2013. május 15.

A pénzügyi tranzakciós illeték bevezetésével kapcsolatos vizsgálatok főbb tapasztalatai

I. A témavizsgálat megindításának előzményei

2012. július 23.	A Pti. közzététele a Magyar Közlönyben
2012. ősz eleje	Az illeték emelésének kommunikációs folyamata
2012. november	Az első hirdetmények megjelenése
2012. november 30.	A Pti. első módosítása
2012. december 23.	A Pti. második módosítása
2013. január 1.	Hatályba lép a Pti.
2013. január 16.	A rendkívüli adatszolgáltatás elrendelése
2013. február 11.	Az első adatszolgáltatás határideje
2013. március 13.	A témavizsgálat megindítása

A pénzügyi tranzakciós illeték bevezetésével kapcsolatos vizsgálatok főbb tapasztalatai

A rendkívüli adatszolgáltatás

Az adatszolgáltatás célja:

Az illetékfizetési kötelezettség miatt a fogyasztókat érintő díjemelések nyomon követése.

A kérdések tartalma alapján az intézmények közvetett segítése az egyoldalú szerződésmódosítások helyes gyakorlatának kialakításához.

Az esetleges jogszabálysértések kiszűrése.

A pénzügyi tranzakciós illeték bevezetésével kapcsolatos vizsgálatok főbb tapasztalatai

Az adatszolgáltatás csatornája:	ERA
A vonatkozási időszak:	2012. július 23 – 2013. december 31.
Az adatszolgáltatás gyakorisága:	Adatlapon első alkalommal 2013. február 11-ig, ezt követően a díjemelés közzétételének napján. Teljességi nyilatkozat minden hónap 5. munkanapjáig.

A pénzügyi tranzakciós illeték bevezetésével kapcsolatos vizsgálatok főbb tapasztalatai

Az adatszolgáltatás tartalma:

Az adatlap 15 kérdése úgy lett megfogalmazva és összeállítva, hogy az arra adott igen/nem válaszok adatbázisba rendezésével a Felügyelet ki tudja szűrni a témavizsgálat megindítását megalapozó eseteket, vagy további, részletesebb adatok, iratmásolatok (pl. ÁSZF, kondíciós lista) bekérésével tisztázza az adatlap tartalma alapján biztosan meg nem ítélni nyilatkozatokat.

A pénzügyi tranzakciós illeték bevezetésével kapcsolatos vizsgálatok főbb tapasztalatai

II. A témavizsgálat

A témavizsgálat [a Psztv. 73. § (4) bekezdése alapján] kiterjed a nem fogyasztónak minősülő (vállalati) ügyfelekre is!

A számítási móddal kapcsolatban (II.5. pont) részletesebben lásd:

http://www.pszaf.hu/topmenu/sajto/pszafhu_sajtokozlemenyek/12_11_13-szerzodesmodositas.html

A pénzügyi tranzakciós illeték bevezetésével kapcsolatos vizsgálatok főbb tapasztalatai

A vizsgált követelmények, amelyeknek meg kell felelnie az intézménynek bármely egyoldalú, ügyfélre hátrányos pénzforgalmi jellegű szerződés módosítása során:

II.1. Az egyoldalú, ügyfélre hátrányos szerződésmódosítást lehetővé tevő feltételek megléte (ok-lista)

A Hpt. 210. § (11) bekezdés első mondata szerint:

A (3) bekezdésben nem szabályozott szerződések esetén kamatot, díjat vagy egyéb szerződési feltételt csak akkor lehet egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül módosítani, ha a szerződés ezt a pénzügyi intézmény számára - külön pontban - egyértelműen meghatározott feltételek, illetve körülmények esetére lehetővé teszi.

A pénzügyi tranzakciós illeték bevezetésével kapcsolatos vizsgálatok főbb tapasztalatai

II.2. Az egyoldalú, ügyfélre hátrányos szerződésmódosításról szóló előzetes tájékoztatási kötelezettség formai és idő követelménye

A Hpt. 210. § (11) bekezdés második mondata szerint:

*A szerződés kamatot, díjat érintő - az ügyfél számára kedvezőtlen - módosítását a módosítás hatálybalépését **tizenöt nappal megelőzően, hirdetményben közzé kell tenni**, elektronikus kereskedelmi szolgáltatás nyújtása esetén az ügyfelek számára folyamatosan és könnyen hozzáférhető módon, elektronikus úton is elérhetővé kell tenni.*

A Pft. 15. § (1) bekezdése szerint:

*A **keretszerződés módosítását** a pénzforgalmi szolgáltató kizárólag a 8. §-ban meghatározott módon **kezdemenyezheti** a módosítás hatálybalépését **megelőzően legalább két hónappal**.*

A pénzügyi tranzakciós illeték bevezetésével kapcsolatos vizsgálatok főbb tapasztalatai

II.3. Az egyoldalú, ügyfélre hátrányos szerződésmódosításról szóló előzetes tájékoztatási kötelezettség tartalmi követelménye

A Hpt. 210. § (13) bekezdése szerint:

*Az ügyfél **hirdetményben** történő tájékoztatása során biztosítani kell, hogy **megállapítható legyen, melyik** kamat-, **díj-** vagy költségelem **milyen mértékben változik**. Az ügyfél számára **elérhetővé kell tenni a módosítás okait**.*

A Pft. 15. § (3) bekezdése alapján:

*A keretszerződés módosításának kezdeményezése esetén a pénzforgalmi szolgáltató **köteles az ügyfelet tájékoztatni arról, hogy a módosítást az ügyfél részéről akkor lehet elfogadottnak tekinteni, ha** annak hatálybalépése előtt a*

A pénzügyi tranzakciós illeték bevezetésével kapcsolatos vizsgálatok főbb tapasztalatai

*a szolgáltatót nem tájékoztatta arról, hogy a módosítást nem fogadja el. A tájékoztatásnak arra is ki kell terjednie, hogy a módosítás **hatálybalépése előtti napig az ügyfél jogosult a keretszerződés azonnali és díj-, költség- vagy egyéb fizetési kötelezettségmentes **felmondására.*****

II.4. Új díj bevezetésének tilalma.

A Hpt. 210. § (12) bekezdés első mondata szerint:

*Szerződés egyoldalúan **nem módosítható új díj vagy költség bevezetésével.***

A pénzügyi tranzakciós illeték bevezetésével kapcsolatos vizsgálatok főbb tapasztalatai

II.5. Számítási mód változtatás tilalma

A Hpt. 210. § (12) bekezdés második mondata szerint:

Az egyes kamat, díj vagy költségelemek szerződésben meghatározott számítási módja egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül nem módosítható.

II.6. Díj emelése olyan tranzakciónál, amely után nem kell illetéket fizetni

III. Összegzés

- Az illetéknek az ügyfelekre történő áthárítása egyoldalú, az ügyfelekre nézve kedvezőtlen tartalmú szerződésmódosítás (díjemelés) útján, a fenti feltételek maradéktalan betartása mellett, nem tilos.
- Főszabályként csak akkor kezdeményezhető a szerződés egyoldalú, ügyfélre hátrányos módosítása, ha az intézménynek van ehhez megfelelő tartalmú ok-listája. Ennek hiányában a már folyamatban lévő szerződések esetében az illeték áthárítása nem lehetséges (az ok-lista utólag nem emelhető be a szerződésbe, és nem egészíthető ki).

A pénzügyi tranzakciós illeték bevezetésével kapcsolatos vizsgálatok főbb tapasztalatai

- Az intézmény az egyoldalú, ügyfélre hátrányos szerződésmódosítást csak jogszabályokban (Hpt., Pft.) formailag és tartalmilag részletesen meghatározott előzetes tájékoztatási kötelezettség teljesítését követően léptetheti hatályba.
- A szerződés egyoldalúan nem módosítható új díj bevezetésével.
- Egyoldalúan, az ügyfélre nézve hátrányosan nem változtatható meg a díjszámítás módja (fix összegből nem lehet százalékos, és fordítva, továbbá nem kombinálhatóak).
- Az illeték áthárítása miatti díjemelés mértéke nem haladhatja meg az illeték mértékét, amelynél figyelembe kell venni (a díjban fel kell tüntetni) az emiatt beszedhető díj felső határát.

